2025-09-04 20:30 CEST, Dušan Kreheľ

Slavkovský kras a Vyšný Slavkov

Flóra

Prípadné fotodokumentácie: non-standard botany[1] a botany[2].



Obrázok 1: Vstavače

Tokárov lesík

📍N 49,0697870°, E 20,8565084°

Vyskytujú sa:

- veronika hadia Kreheľ *(Veronica serpentina Kreheľ),*
  - t. j. veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*) so stopkami listov do 10 mm,
- kruštík tmavočervený (*Epipactis atrorubens*),
- hmyzovník muchovitý (*Ophrys insectifera*),
- a hojne konvalinka voňavá (Convallaria majalis).

Vstavačovitý starý kameňolom

📍N 49,0643487°, E 20,8565570°

Na tejto lokalite (bývalý štátny kameňolom) je možné obdivovať v lete spoločný výskyt rastlín (obrázok vľavo) kruštík (*Epipactis*) a päťprstnica (Gymnadenia), a v jeseni obdivovať rastlinu pahorec brvitý (*Gentianopsis ciliata*).

Kým výskyt kruštíka je v lesoch Slavkovského krasu častejší, tak táto lokalita je v Slavkovskom krase cenná preto, že vďaka terénnemu charakteru nie sú rastliny obhrýzavané vyššou divou zverou.



Obrázok 2: Campanula trachelium

1 https://drive.google.com/drive/folders/1bRNI6TnGWPtop0Mt60KBLlhs5Gh8_sPh
2 https://drive.google.com/drive/folders/1yJBsbpxLIU-kd9Ts4cBQdpq4-WCxeCV9

Šesťpočetný zvonček

📍N 49,062553°, E 20,869834°
📍N 49,057635°, E 20,877610°

V okolí Antalového potoka, medzi Suchou dolinou a Bielymi vodami, rastie genetický ojedinelý 6-početný zvonček pŕhľavolistý (*Campanula trachelium*).

Prvosienkový svah

📍N 49.069905°, E 20.856063°

Prvosienkový svah je svah na východe od obce susediaci južne od Vodného zdroja žriedlo, ktorý je tvorený prostredím lúkou až svetlým lesom a na jar je splaňujúci prvosienkami s výskytom aj kríženca prvosienka prostredná (*Primula ×media*), t. j. kríženca prvosienky vyššej (*Primula elatior*) a prvosienky jarnej (*Primula veris*).


Obrázok 3: Primula ×media

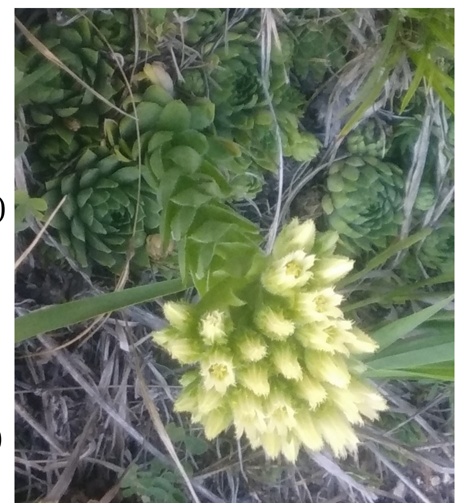
Skalničník guľkovitý

📍N 49,07699414°, E 20,86469826°
📍N 49,068660 N, E 20,861338°

Vyskytuje sa v dvoch poddruhov:

- skalničník guľkovitý subsp. pravý (*Jovibarba globifera subsp. globifera*) – lome medzi vodopádmi, 2024-08-24,
- skalničník guľkovitý srstnatý (*Jovibarba globifera subsp. hirtifolia*) – vedľa cesty v PR Na bani.


Obrázok 4: Jovibarba globifera subsp. globifera


Obrázok 5:Jovibarba globifera subsp. hirtifolia

Equisetum × robertsii

📍N 49,07542110°, E 20,85905531°

V r. 2024 a 2025 boli viac krížencov druhov *praslička roľná* a *praslička najväčšia*. Pre viac pozri dokument „Equisetum × robertsii na Slovensku“.


Obrázok 6: Equisetum × robertsii

Glechoma × pannonica

Pri východnej stene ku severnému koncu kultúrneho domu bolo 2025-05-08 zaznamenaný výskyt rastliny hluchavky panónskej (*Glechoma* × *pannonica;* kríženec *Glechoma. hederacea* × *Glechoma. Hirsuta).*



Obrázok 7: Glechoma × *pannonica*

Fauna

Kobylka sedmohradská

Dňa 2025-07-27 bola zachytený európsky chránený jedinec druhu kobylka sedmohradská (*Pholidoptera transsylvanica*).

Sova obyčajná

V noci 2025-08-16 bolo počuť sovu obyčajnú (*Strix aluco*).

Syseľ pasienkový

Na lúkach široko južné od delty Antalového a Praslavkovského potoka sa vyskytoval syseľ pasienkový. V r. 2024 došlo k odchytu svišťov. Po nich by mali teraz zostať už len ako stopy vo forme dier – vchodoch do nôr.



Obrázok 8: Pholidoptera transsylvanica

Slimák záhradný

Slimák záhradný je dosť hojný severné od vodného zdroja Žriedlo.

V susedstve[3] Žriedla bolo na ploche cca 779 m^2 v jeden deň 14. 5. 2025 zrátaných až 52 kusov jedincov.[4]

Na jar r. 2025 ich bol dosť hojné aj v doline *K židovskému cintorínu*.[5][6]

3 📍N 49,070339°, E 20,854929°
4 https://www.biomonitoring.sk/OccurenceData/ZoologicalOccurenceRecord/Detail/3913833
5 https://www.freemap.sk/#map=18/49.067194/20.857298&layers=O&osm-way=1415336119
6 Hojný je aj výskyt prvosienok vyšších (*Primula elatior*).

Lienky

Na území katastra obce sa vyskytuje invázny druh lienka východná (*Harmonia axyridis*). Vyskytuje sa v oblasti medzi PR Na bani, kameňolom a južná časť obce. V súčastnosti (r. 2025) nedošlo na území k úplnému vytlačeniu lienky sedembodkovej (*Coccinella septempunctata*). Tá bola pozorovaná 2025-09-04 južne pod Ružovým vrchom.

Vtáky

V obci od centra obce hore dedinou je možné pozorovať (r. 2025) popri Antalovým potoku tieto vtáky:

- trasochvost biely (*Motacilla alba*),
- trasochvost horský (*Motacilla cinerea*),

a blízko obydlí aj:

- žltochvost domový (*Phoenicurus ochruros*),
- sýkorka veľká (*Parus major*).

Vodstvo

Miznúca rieka v Suchej doline

V rôznych miestách Suchej doliny je možné počas obdobia dlhšieho sucha pozorovať náhle zmiznutie rieky *Antalový potok*. Rieka vymýva aj malý kaňon, najmä v časti keď vstupuje do doliny.

Podzemný potok?

V centre obci sa kedysi nachádzalo aj jazero Žriedlo. Jazero bolo na mieste výronu podzemného prameňa. Dnes už toto jazero neexistuje a voda z prameňa je vedená do Prešovského vodovodu.

Približne v roku 1952 išli dedinskí muži do jaskyne v južnom svahu *Vstavačovitého starého kameňolomu* a v nej postupovali dovtedy, kým nepočuli hukot vody.